

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tanítók részére:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadó tulajdonos a „Bácsmegyei Függetlenségi párt.”
Az ügyvitelre jogosult megbízott: **László Ferenc.**
Felelős szerkesztő: **Pintér Gyula.**

Szerkesztőség: Csihás Benő-utca 3. szám.
A közlemények ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Tanácskozás az élelmiszerek árának megállapításáról.

Hosszas tétovázás után a kormány végre szaktanácskozmányt hívott össze az élelmiszerek, főképpen a gabona neműek árának országos szabályozása tárgyában. A szakértekezlet csütörtökön délután ment végbe, a kereskedelmi miniszter, elnöklete alatt, a pénzügyminiszter, a földmívelési miniszter, valamint a mezőgazdasági, malomipari és kereskedői érdekcsoport képviselőinek részvételével.

Abban nem volt nézeteltérés, hogy a gabonaneműek legmagasabb árának megállapítása immár elodázhatatlan. Csak abban divergáltak a vélemények, hogy amíg amezőgazdaság képviselői az örleményekre is követelték az ármegállapítást, addig a börze és a malomipar képviselői ezt csak a gabonaárakra kívánták szorítani ellenben a lisztárakra nézve szabad kezet akartak hagyni a malomiparnak és a kereskedelemnek. Az országos gazdasági egyesület főtitkára, Rubinek Gyula pedig a legradikálisabb módot: a gabonamonopoliomot ajánlotta. Rubinek szerint ki kell mondani, hogy *minden gabona* — ami a vetőmagon és a gazdák saját fogyasztásán felül — az országban van, *állami tulajdon*. Az összes gabona készletet az állam meghatározott áron átveszi a termelőktől és eljuttatja egyenletesen elosztva, a fogyasztókhoz. Ezzel kapcsolatban a liszt és kenyér árát is hatóságilag meg kell szabni.

A kereskedelmi miniszter, összegezvén a tanácskozás eredményét, kijelentette, hogy a kormány a kérdésben még egyáltalában nem foglalt állást s különben is a vámterület közönsége óhajtanóvá teszi, hogy az osztrák kormánnyal lehetőleg egyöntetű eljárást kövessünk. Azt azonban már most jelzi, hogy a megállapítandó áraknak a mai túlmagas napiáraknál mindenesetre alacsonyabbaknak kell lenni.

HIREK.

A téli háboru borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. Akinek van, küldje e címre: „Hadsegélyző hivatal, Budapest, Váci-utca 38.” A posta ingyen szállítja.

A főispán látogatásai. Az új főispán, dr. Purgly Sándor csütörtökön megkezdte a városban a látogatásokat. Első sorban a város főtisztviselőit, azután a politikai és közéleti előkelőségeket kereste föl. Pártunk tagjai közül eddig dr. Balogh Ernő volt országgyűlési képviselőnél tett látogatást,

Fehérneműt a zombori sebesült katonáknak. A sebesült katonák a háboru kezdete óta szükségét szenvednek — fehérneműekben. A hadvezetőség természetesen ellátja a katonákat az előírás szerinti fehérneművel, amely rendes viszonyok között elég is; de a sebesültek kezelése a tisztaság tekintetében is fokozottabb igényeket támaszt, a fehérnemű leváltásnak sűrűbben kell történni, így az előírt mennyiség nem elég s különösen a súlyosabb sebesülteknél kívánatos, hogy a durvább katonai fehérnemű helyett jobb minőségű polgári fehérneművel láttassanak el. A zombori társadalom ebben a tekintetben is buzgó áldozatkésztséget tanúsított ugyan, de a folyton változó és növekvő beteglétszám miatt újabb szükségletek

állottak elő. Ennélfogva Ybl ezredesné urasszony, a katonák lelkes védnöke, lapunk utján is arra kéri a közönséget, hogy akinek van nélkülözhető férfi fehérműje, küldje be azt a katonai kórházakba, nagy szolgálatot tesz vele a szegény sebesülteknek. Különösen azok, akiknek hozzátartozói a harctéren vannak, gondoljanak arra, hogy az ő szeretteik is ki vannak téve annak, hogy kórházakba kerülhetnek s azoknak is jól esik, ha a társadalom humánus gyámolításában is részesülnek. Az itthon maradtoknak most nem is lehet szebb és kedvesebb kötelességük, mint az, hogy áldozatokat hozzanak azokért, akik vérük hullásával védelmeznek mindnyájunkat.

Szondy László hősi halálához. Szondy Mátyas nyug. táblabíróhoz, László fia hősi halála alkalmából a kolozsvári egyetem rektora és az ottani másodéves joghallgatók a következő szép és szívverhető levelet, illetőleg táviratot intéztek:

Kolozsvár, 1914 október 26.

Mélyentisztelt Uram!

Egyetemünk a legmélyebb megilletődéssel vesz részt a hősi fiának, Lászlónak elvesztésével a mélyen tisztelt családot ért gyászban. A szülőknek, rokonoknak adjon az isten vigasztalást abban, hogy az az ifju élet dicsőségesebben nem végződhetett. Az egyetem a maga fájdalomában is büszkén gondol reá, hogy ez a derék, szorgalmas hallgatója társainak nemcsak a tanulásban, hanem abban is példát adott, hogy valóban minden áldozat csekélység ahhoz képest amit a haza megkívánhat tőlünk. Ő mindenét adta a Hazáért királyért, de abban a hitben hogy édes jó szülei akik őt a legnemesebb érületben és a hazafias kötelességek tisztelésében nevelték föl, ebben az áldozatban megnyugosna. Isten áldását és vigasztalását kívánva a szülőknek és a megsomorodott családnak, vagyok

kiváló tisztelettel
Dr. Márky Sándor
Rector.

II.

Nemes szívű Collegánknak a Haza szent védelmében hozott Hősi áldozata bennünket is a legsomorubbán érint hősi halála mint magasztos példa fog előttünk lebegni, hősi dicsőséggel bevont alakjaemlékünkben élni fog. Másod éves joghallgatók.

Gyász és öröm. Mindnyájunk előtt kedves emlékü, szeretett és tisztelt barátunkat, dr. Novák Elemér aradi kincstári ügyészt — mint értesülünk — egymás után kétszeres csapás és másfelől családi öröm érte. Testvérbátyja, dr. Novák Aladár, ökörmezői bírósági jegyző, aki érett korában tette le a bírói vizsgát, nem érthette meg bírónak kinevezését, mert szeptember hónapban elhunyt. Feleségén kívül két kicsiny árva — egy 2 éves és egy 3 hónapos leánya — maradt utána. A nagy csapást súlyosította, hogy a mármarosai muszkabetörés alkalmával a muszkák a házat feldúlták és mindenét elpusztították. A másik testvér, dr. Novák Kálmán, beszercei törvényszéki jegyző, mint hadnagy és egy népfőlkelő század parancsnoka, résztvett a mármarosai harcokban, öt véres ütközetben vitézkedett s századával együtt derekasan kitüntette magát. Az Ökörmezőnél vívott csatában, Ökörmező és Majdánka között 292 muszkát pusztítottak el és ő maga személyesen huzott le a lováról és ejtett foglyul egy kozák kapitányt. A derék hős azonban a 24 napos viszontagságos küzdelmekben súlyos betegséget szerzett s most Mármaroszigeten nagy betegen fekszik. Mármaroszigeti családi házuk is ki volt téve a muszka dúlásnak. Ennyi csapással szemben tisztelt barátunkat családi öröm is érte. Október 23-án ugyanis megszületett a második leánygyermek. A testvér bánatát tehát mégis enyhíti az apa öröme. Bánatában és örömeiben hiven osztozik itteni barátainak és tisztelőinek nagy serege.

Merénylét a katonák ellen. Ily cím alatt megirtuk lapunk múlt számában, hogy Krónits Trifun, csonoplyai utcai zombori lakos, a fiával és bérésével vasvillával támadt a katonákra. Mint értesülünk, a merénylőket a rendőrség, a megtartott vizsgálat után, átkísértette a kir. ügyészséghez.

A főgimnáziumi tanulóifjuság. A zombori m. kir. állami főgimnázium tanuló ifjusága maga és a közönség körében Schweidel József szobrára koszoru megváltás címén 89-42 koronát gyűjtött. Ebből az Országos Vöröskereszt Egyesület Zombori Fiókjának 40 koronát, az Augusztus gyorssegély-alapnak 25 koronát és a Hadbavonultak családjainak felsegítésére 24 korona 42 fillért juttatott. Az adományokat az intézet igazgatósága rendeltetési helyökre már be is küldötte.

Ítélet a trónörökös pár gyilkosainak bünpörében. A szerajevói bíróság szerdán délelőtt hirdette ki a trónörökös pár gyilkosainak bünpörében hozott ítéletet. Minthogy a tárgyalásról annak idejében röviden megemlékeztünk, az ítéletről is referálnunk kell, noha amikor ezek a sorok napvilágot látnak, akkorra már a napilapok révén mindenki tudomással bír róla. Az ítélet a három főbűnöst, tekintettel életkorukra, csupán 20—20 évi fegyházzal sújtja. A bűntársak közül ötöt köteláltili halálra, egyet 16 évi, egyet 13 évi, kettőt 10—10 évi fegyházra, kettőt 3—3 évi börtönre ítélték, kilenc vádlottat fölmentettek. Az ítéletet kritizálni nincs jogunk. Azt azonban megállapíthatjuk, hogy a váratlan ítélet a magyar közönség körében mély meglepetést, mondhatni megdöbbenést keltett; különösen Princip miatt, akinek életkorára nézve — legalább a tárgyalásról közölt hírlapi közlések szerint — közhitelességű okiratok nem, hanem egymásnak ellentmondó adatok voltak. Nem lehet azonban megállapítani hogy az erre vonatkozó hírlapi közlések mennyiben felelnek meg a valóságnak. Legokosabb tehát megnyugodni az ítéletben, amely bizonyára szigorubb lett volna, ha — a törvény szerint szigorubb lehetett volna.

Előléptetés. Bartók Jenő a máv. zombori államás főnöke, — főellenőrnek lett előléptetve, amelyre a hivatalában teljesített kiváló szorgalmával és munkaságával teljesen rászolgált. —

Kinevezés. Dr. Purgly Sándor főispán Baja város főmérnökévé Fehér Jenő eddigi városi mérnököt nevezte ki. Fehér Jenő tudvalevőleg a zombori államépítészeti hivatal mérnöke volt, a kereskedelmi miniszter azonban innét előbb Dicsőszentmártonba, majd Szatmárra helyezte át; de ő kilépett az állami szolgálatból és Baja városnál talált alkalmazást.

Az ujvidéki fősolgabíró nyugdíjazása. A vármegye legutóbbi közgyűlése Nikolits Izidor ujvidéki fősolgabírót, saját kérelmére évi 4864 koronával, nyugdíjazta. Nikolits már hónapok óta szabadságon volt; Baky Elek vármegyei árvaszéki ülnök helyettesítette.

Indiai „tudós” a katonakórházban. Bajáról írják: Egy bajai kórházban különös alakot ápolnak, ki a sebesült katonákkal érkezett a városba az infanteristák csukaszürke egyenruhájában, de a többi katonáktól mégis annyira elütő megjelenéssel és allűrökkel. Méltságteljesen lépked, gesztusai szélesek, titkosatosak, homályos a beszéde és szigorú sötét a nézése. Karl Janowskynak hívják, alsó ausztriai születésű és ebben nem volna semmi különös eddig. A névjegye azonban mindent megmagyaráz. Eszerint Karl Janowski: Hypnotiseur, magnetiseur und Professor der Indischen Handlesekunst. Tagja a „Sancrit—Indian—Society”-nek, hindu brahminok tanítványa civilben és mielőtt belekeveredett volna a háboruba Kalkutában lakott.

Karl Janowskynak, mint mondtuk, impozáns gesztusai vannak és gyönyörű fekete körszakáll, mint egy hindu brahminnak. A hallgató hindu papoktól csak annyiban különbözik, hogy nagyobb és bőbeszédű. Elmeséli, hogy egy pillanatra elkívánczolt a Gangesz partról, hazatért a falujában ott szó nélkül besorozták őt, a brahmin, a kézolvasás professorát, a sancrit-indian-society tagját stb. stb. Aztán volt a galíciai harctéren, megbetegedett és ott mint kimerült, használhatatlan katonát elküldték a kórházba. Titkosatosan mondja „szuggeráltam az ezredorvosnak hogy küldjön haza.” Így került Bajára, ahol ő lett a kórház középpontja, a katonákat exotikus mesékkel traktálja, az ápolónőket, meg a látogatókat hipnotizálja meg magnetizálja, az orvosnak — szuggerál, de úgy látszik, kevés eredménnyel, mert nem sokára küldik vissza az ezredhez.

Hazaárulók bűnhődése. Szabadkáról jelentik: Ivkovits Ivandékits Ambrus szabadkai gazdag földbirtokost letartóztatták, mert egy borbélyműhelyben többek előtt ezt mondotta: „Volt itt már elege Magyarországnak, ezután majd Rácországnak lesz; legyen is.” A szabadkai kir. törvényszék csötörtökön tárgyalta ezt az ügyet s Ivkovits Ivandékits Ambrust nemzetiségi izgatás miatt egy évi börtönre ítélte. Zimonyból jelentik, hogy ott még mindig vannak árulók, akik jeleket adnak a szerbeknek. Csütörtökön kettőt lövetett agyon a katonai hatóság, mert jelző zászlókat és rakétákat találtak náluk, amelyekkel a mi ágyuink állását akarták elárulni. Mikor nyakon csípték őket, egyik egy bombát is átadott a káplárnak, aki elfogta őket. A bomba 40 másodperc múlva fölrobbant a káplár kezében, akin súlyos sebet ejtett. Megállapították, hogy a bomba úgy volt beállítva, hogy 40 másodperc múlva felrobbanjon. Az árulók azt hitték, hogy a robbanás okozta zűrzavarban elmenekülhetnek. Ez azonban nem sikerült nekik s mindkettőjüket a zimonyi temetőben kivégezték. A katonai hatóság a folytonos árulásokra és kémkedésekre való tekintettel elrendelte, hogy valamennyi szerb köteles elhagyni Zimonyt. Akik szombaton reggel 8 óráig elutaztak, azok maguk választhatták meg a lakóhelyüket, akik azonban még szombaton is Zimonyban tartózkodtak, azokat a hatóság kitelepíti és internálja.

Városi virilisták figyelmébe. A város igazoló választmánya a jövő évi legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékének összeállítására s illetőleg kiigazítására végett nyilvános üléseit 1914. évi november hó 9-én (hétfőn) és 10-én (kedd) 3—5 óráig a városháza tanács-termében fogja tartani. Erről mindazok akik az 1886 évi XXI. Tc. 26 §-a értelmében összes állami adójuk kétszeres számítását kívánják igénybe venni, azon hozzáadással értesítettnek, hogy a fenti napokban személyesen vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják, mert különben az idézett törvény 27 §-a értelmében az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől elesnek. Egyben felhivatnak azok is, akik más törvényhatóságnak tagjai, hogy az ülésektartama alatt nyilatkozzanak, vajon virilis jogukat Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságában kívánják-e gyakorolni; mert ellenkező esetben úgy fognak tekinteni, mint akik a jövőben is ugyanazon törvényhatóságnál kívánják azt gyakorolni, amely törvényhatóságnál a folyó évben gyakorolják,

FÜRDŐ ÁTVÉTEL

Alulírott tisztelettel tudomására adom Zombor város nagyerdemű közönségének, hogy a

„HUNGÁRIA”

GÖZFÜRDŐT

1914. ÉVI NOVEMBER HÓ 1-TŐL KEZELÉSEMBE ÁTVETTEM.

Midőn ezen új vállalkozásomat megkezdem, biztosítom a tisztelt fürdőző közönséget, hogy egy a kellő számú szakszemélyzet alkalmazása, mint a fürdőnek tisztán és rendben tartása, továbbá a pihenőnek megfelelő fűtése által legfőbb gondomat az képezi, hogy a kezelésemben levő gőzfürdő valóban a testi egészség ápolását és fentartását szolgálja. Annak közzététele mellett, hogy a fürdőzési idők és díjak az eddigiéknél maradnak, magamat és vállalatomat a tisztelt fürdőző közönség jóindulatába és pártfogásába ajánlva vagyok Zomborban, 1914. évi november hó 1.

mély tisztelettel

FISCHER NÁNDOR

fodrász, a „HUNGÁRIA” fürdő bérlelője.